

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. sausio 23 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – Europos arešto orderis – Perdavimo tarp valstybių narių tvarka – Privalomojo nevykdymo pagrindai – 3 straipsnio 3 punktas – Nepilnamečiai – Reikalavimas patikrinti minimalų amžių, nuo kurio asmeniui gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė, arba kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti vykdančiosios valstybės narės teisėje numatytas papildomas sąlygas, kurios turi būti įvykdytos konkrečiai siekiant vykdyti nepilnamečio baudžiamąjį persekiojimą ar jį nuteisti“

Byloje C-367/16

dėl *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas, Belgija) 2016 m. birželio 23 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. liepos 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

Dawid Piotrowski,

vykdymo

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano (pranešėjas), kolegijų pirmininkai R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. Malenovský, E. Levits, C. G. Fernlund ir C. Vajda, teisėjai J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, C. Toader, S. Rodin, F. Biltgen ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius M.-A. Gaudissart, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. birželio 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pochet, L. Van den Broeck, C. Van Lul ir N. Cloosen,
- Airijos, atstovaujamos A. Joyce ir J. Quaney, padedamų BL J. Fitzgerald,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir R. Coesme,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* L. Ventrella,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna ir J. Sawicka,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos R. Mangu, M. Chicu ir E. Gane,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters ir S. Grünheid,
- susipažinęs su 2017 m. rugsėjo 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
- priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pagrindų sprendimas 2002/584), 3 straipsnio 3 punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas vykstant 2014 m. liepos 17 d. *Sąd Okręgowy w Białymstoku* (Balstogės apygardos teismas, Lenkija) išduoto Europos arešto orderio dėl Dawid Piotrowski vykdymo Belgijoje procedūrai.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pagrindų sprendimo 2002/584 5–7 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
 - „(5) Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują [naują supaprastintą] nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant [siekiant vykdyti] baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn [baudžiamąjį persekiojimą], galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams [tarpiniams], ir galutiniams sprendimams.
 - (6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.
 - (7) Kadangi valstybės narės, veikdamos vienašališkai, negali pakeisti daugiašalės ekstradicijos sistemos, kuri remiasi 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencija dėl ekstradicijos, ir todėl dėl šios užduoties masto ir poveikio ją geriau galima įvykdyti Sąjungos lygiu, Taryba gali priimti priemones, vadovaudamasi subsidiarumo principu, nurodytu Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje ir Europos bendrijos steigimo sutarties 5 straipsnyje. Vadovaujantis proporcingumo principu, nustatytu pastarajame straipsnyje, šis pagrindų sprendimas nereglamentuoja daugiau nei būtina šiam tikslui pasiekti.“

4 Šio pagrindų sprendimo 3 straipsnis suformuluotas taip:

„Vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija (toliau – „vykdančioji teisminė institucija“) atsisako vykdyti Europos arešto orderį šiais atvejais:

<...>

3) jei asmeniui, kuriam taikomas Europos arešto orderis, dėl jo amžiaus pagal vykdančiosios valstybės teisę negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė už veiką, kurios pagrindu yra išduotas arešto orderis.“

5 Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnyje numatyta:

„1. Vykdančioji teisminė institucija, laikydamosi šiame pamatiniame [pagrindų] sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.

2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją, ypač susijusią su 3–5 ir 8 straipsniais, ir, atsižvelgdama į tai, kad reikia laikytis 17 straipsnyje nustatytų terminų, gali nustatyti terminą, iki kurio ji turi gauti tokią informaciją.

3. Išduodančioji teisminė institucija gali bet kuriuo metu vykdančiajai teisminei institucijai nusiųsti bet kokią papildomą naudingą informaciją.“

6 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016, p. 1) (toliau – Direktyva 2016/800), 8 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„kai vaikai yra įtariamieji ar kaltinamieji baudžiamajame procese arba jiems taikoma Europos arešto orderio vykdymo procedūra pagal <...> Pagrindų sprendimą 2002/584/TVR (toliau – perduoti prašomi asmenys), valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pirmiausia visada būtų vadovaujamasi vaiko interesais pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 24 straipsnio 2 dalį“.

7 Šios direktyvos 1 straipsnyje nustatyta:

„Šia direktyva nustatomos bendros būtiniausios taisyklės dėl vaikų:

a) kurie yra įtariamieji ar kaltinamieji baudžiamajame procese arba

b) kuriems taikoma Europos arešto orderio vykdymo procedūra pagal Pagrindų sprendimą 2002/584/TVR <...>, tam tikrų teisių.“

8 Pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 punktą „vaikas“ yra jaunesnis nei 18 metų asmuo.

9 Direktyvos 2016/800 17 straipsnyje „Europos arešto orderio vykdymo procedūra“ numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad 4, 5, 6 ir 8 bei 10–15 ir 18 straipsniuose nurodytos teisės būtų taikomos *mutatis mutandis* perduoti prašomų vaikų atžvilgiu vykdančiojoje valstybėje narėje po jų sulaikymo pagal Europos arešto orderio vykdymo procedūrą.“

Belgijos teisė

- 10 2003 m. gruodžio 19 d. *wet betreffende het Europees aanhoudingsbevel* (Įstatymas dėl Europos arešto orderio) (*Belgisch Staatsblad*, 2003 m. gruodžio 22 d., p. 60075, toliau – Įstatymas dėl Europos arešto orderio) 4 straipsnio 3 punkte nustatyta, kad „Europos arešto orderį atsisakoma vykdyti <...>, jei asmeniui, dėl kurio priimtas Europos arešto orderis, dėl jo amžiaus pagal Belgijos teisę negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė už veiką, kurios pagrindu yra išduotas Europos arešto orderis“.
- 11 Pagrindinei bylai taikytinos redakcijos 1965 m. balandžio 8 d. *wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade* (Įstatymas dėl nepilnamečių apsaugos, nusikalstamą veiką padariusių nepilnamečių globos ir dėl tokios veikos padarytos žalos atlyginimo) (*Belgisch Staatsblad*, 1965 m. balandžio 15 d., p. 4014, toliau – Nepilnamečių apsaugos įstatymas) 36 straipsnis suformuluotas taip:

„*Jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) nagrinėja:

<...>

- 4° prokuratūros prašymus dėl asmenų, kurių baudžiamasis persekiojimas vykdomas už veiką, laikomą nusikaltimu, padarytą tuo metu, kai jiems dar nebuvo 18 metų.

<...>“

- 12 Šio įstatymo 57bis straipsnyje numatyta:

„1. Jei asmuo, kuriam iškeliama byla *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) dėl nusikalstamos veikos, tos veikos padarymo metu buvo 16 metų ar vyresnis ir *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) mano, kad globos, apsaugos ar auklėjamoji priemonė netinkama, jis gali motyvuotu sprendimu atsisakyti nagrinėti bylą ir perduoti ją prokuratūrai, kad tuo atveju, jei asmuo įtariamas padaręs baudžiamąjį nusižengimą arba nusikaltimą, prireikus bylą nagrinėtų specialioji *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) kolegija pagal bendrąsias baudžiamosios ir baudžiamojo proceso teisės nuostatas, o tuo atveju, jei asmuo įtariamas padaręs itin sunkų nusikaltimą, prireikus bylą nagrinėtų Teismų kodekso 119 straipsnio 2 dalyje nurodytos sudėties prisiekusiųjų teismas. Vis dėlto *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) gali atsisakyti nagrinėti bylą tik tais atvejais, kai įvykdyta viena iš šių sąlygų:

- dėl atitinkamo asmens jau yra patvirtinta viena ar kelios 37 straipsnio 2, 2bis ar 2ter dalyse nurodytų priemonių arba jau pateiktas žalos atlyginimo pasiūlymas, nurodytas 37bis–37quinquies straipsniuose,
- padaryta viena iš Baudžiamojo kodekso 373, 375, 393–397, 400, 401, 417ter, 417quater ir 471–475 straipsniuose nurodytų veikų arba kėsintasi padaryti vieną iš Baudžiamojo kodekso 393–397 straipsniuose nurodytų veikų.

Pateikiami motyvai turi būti susiję su atitinkamo asmens asmenybe, jo aplinka ir brandos lygiu.

Ši nuostata gali būti taikoma ir tuo atveju, kai nuosprendžio paskelbimo dieną atitinkamam asmeniui jau yra suėję 18 metų. Tokiu atveju pagal šį skyrį jis prilyginamas nepilnamečiui.

2. Nepažeidžiant 36bis straipsnio, *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) pagal šį straipsnį gali atsisakyti nagrinėti bylą tik po to, kai atliktas 50 straipsnio 2 dalyje nurodytas socialinis tyrimas ir psichinė ir medicininė ekspertizė.

Psichinė ir medicininė ekspertizė skirta atitinkamo asmens asmenybei, jo aplinkai ir brandos lygiui įvertinti. Į šiam asmeniui inkriminuojamos veikos pobūdį, kartotinumą ir sunkumą atsižvelgiama, jei tai padeda įvertinti jo asmenybę. Karalius nustato taisykles, pagal kurias atliekama psichinė ir medicininė ekspertizė.

Vis dėlto

- 1° *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) gali atsisakyti nagrinėti bylą negavęs psichinės ir medicininės būklės ekspertizės ataskaitos, jei konstatuoja, kad atitinkamas asmuo vengia šio tyrimo arba atsisako jį atlikti;
- 2° *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) gali atsisakyti nagrinėti bylą neskyręs socialinio tyrimo ir neprivalo skirti psichinės ir medicininės būklės ekspertizės, jei 18 metų nesulaukusiam asmeniui dėl vienos ar kelių Baudžiamojo kodekso 323, 373–378, 392–394, 401 ir 468–476 straipsniuose nurodytų veikų, kurias jis padarė sulaukęs 16 metų, nuosprendžiu jau paskirta priemonė ir šis asmuo vėl persekiojamas dėl vienos ar kelių šių veikų, padarytų po pirmojo nuosprendžio. Ankstesnės bylos medžiaga turi būti pridėta prie naujos bylos medžiagos;
- 3° *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) taikydamas tas pačias sąlygas sprendžia dėl prašymo atsisakyti nagrinėti bylą, iškeltą 18 metų nesulaukusiam asmeniui, kuris sulaukęs 16 metų padarė nusikaltimu laikomą veiką, už kurią baudžiama daugiau kaip 20 metų laisvės atėmimu, ir kuris traukiamas atsakomybėn tik po to, kai sulaukia 18 metų.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 D. Piotrowski, gimęs 1993 m. rugpjūčio 11 d. Lapose (Lenkija), yra Lenkijos pilietis.
- 14 2014 m. liepos 17 d. *Sąd Okręgowy w Białymstoku* (Balstogės apygardos teismas) išdavė Europos arešto orderį dėl D. Piotrowski, kad šis būtų perduotas Lenkijos valdžios institucijoms siekiant įvykdyti bausmes, skirtas dviem šio teismo priimtais nuosprendžiais. Pirmuoju nuosprendžiu, priimtu 2011 m. rugsėjo 15 d., atitinkamam asmeniui skirta šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmė už dviračio vagystę. Antruoju nuosprendžiu, priimtu 2012 m. rugsėjo 10 d., atitinkamam asmeniui skirta dvejų metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmė už melagingos informacijos, susijusios su sunkiu nusikaltimu, pateikimą.
- 15 2016 m. birželio 6 d. nutartimi *onderzoekrechter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel* (Briuselio pirmosios instancijos teismo, nagrinėjančio bylas nyderlandų kalba, ikiteisminio tyrimo teisėjas, Belgija) nurodė suimti D. Piotrowski siekiant perduoti jį išduodančiajai valstybei narei, Lenkijos Respublikai, kad būtų įvykdytas 2012 m. rugsėjo 10 nuosprendis.
- 16 Vis dėlto šioje nutartyje šis teisėjas nurodė, kad pagal Įstatymo dėl Europos arešto orderio 4 straipsnio 3 punktą *Sąd Okręgowy w Białymstoku* (Balstogės apygardos teismas) išduotas Europos arešto orderis dėl 2011 m. rugsėjo 15 d. nuosprendžio negali būti vykdomas, nes atitinkamas asmuo jam inkriminuojamą nusikaltimą padarė būdamas 17 metų, taigi nagrinėjamu atveju neįvykdytos Belgijos teisėje numatytos sąlygos, būtinos siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn nepilnametį, kuriam faktinių aplinkybių laikotarpiu buvo suėję 16 metų.
- 17 2016 m. birželio 7 d. *procureur des Konings* (karališkasis prokuroras, Belgija) apeliacine tvarka apskundė šią nutartį, kiek ji susijusi su daliniu atsisakymu vykdyti Europos arešto orderį, *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas, Belgija).

- 18 Šiuo klausimu *procureur des Konings* (karališkasis prokuroras) tvirtina, kad pagal Nepilnamečių apsaugos įstatymą, nors amžius, nuo kurio asmuo gali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, yra 18 metų, nepilnamečiui, sulaukusiam 16 metų, gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė, jei jis padarė kelių eismo taisyklių pažeidimą arba jei *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) atsisakė nagrinėti jam iškeltą bylą šiame įstatyme numatytais atvejais ir sąlygomis. Tokiomis aplinkybėmis, norint taikyti Įstatymo dėl Europos arešto orderio 4 straipsnio 3 punkte įtvirtintą nevykdymo pagrindą, pakanka *in abstracto* vertinti amžiaus, nuo kurio atitinkamam nepilnamečiui gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė, kriterijų. Taigi nebūtina *in concreto* vertinti papildomų sąlygų, kurios pagal Belgijos teisę turi būti įvykdytos, kad būtų galima pradėti tokio nepilnamečio baudžiamąjį persekiojimą.
- 19 Dėl šio apeliacinio skundo bylos medžiaga, susijusi su nagrinėjamo Europos arešto orderio vykdymu, buvo padalyta į dvi dalis.
- 20 2016 m. birželio 21 d., nagrinėdama šio Europos arešto orderio dalį, susijusią su 2012 m. rugsėjo 10 d. nuosprendžiu, *raadkamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel* (Briuselio pirmosios instancijos teismo, nagrinėjančio bylas nyderlandų kalba, ikiteisminio tyrimo kolegija, Belgija) sutiko perduoti D. Piotrowski Lenkijos Respublikai, kad būtų įvykdytas šis nuosprendis.
- 21 Vis dėlto nagrinėdamas apeliacinį skundą dėl 2011 m. rugsėjo 15 d. nuosprendžio vykdymo *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas), kaip ir *procureur des Konings* (karališkasis prokuroras), konstatavo, kad Belgijos teisėje, išskyrus kelių eismo taisyklių pažeidimus, 16 metų sulaukęs nepilnametis gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn tik tuomet, jei *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) atsisako nagrinėti jo bylą ir perduoda ją prokuratūrai, kad bylą nagrinėtų šio teismo specialioji kolegija arba prisiekusiųjų teismas, atsižvelgiant į tai, koks nusikaltimas padarytas.
- 22 Pagal Nepilnamečių apsaugos įstatymo 57bis straipsnio 1 dalį *jeugdrechtbank* (nepilnamečių bylų teismas) gali atsisakyti nagrinėti bylą tik tais atvejais, kai įvykdyta viena iš šių sąlygų: atitinkamam asmeniui jau buvo pritaikyta viena ar kelios globos, apsaugos ar auklėjamosios priemonės arba jau pateiktas žalos atlyginimo pasiūlymas, arba padaryta ar kėsintasi padaryti viena iš konkrečiai išvardytuose baudžiamojo kodekso straipsniuose nurodytų sunkių nusikaltimų. Be to, toje pačioje nuostatoje numatyta, kad teismo priimto sprendimo atsisakyti nagrinėti bylą motyvai turi būti susiję su atitinkamo asmens asmenybe, jo aplinka ir brandos lygiu. Pagal šio įstatymo 57bis straipsnio 2 dalį iš principo minėtas teismas gali atsisakyti nagrinėti bylą tik po to, kai atliktas tokio asmens socialinis tyrimas ir psichinės ir medicininės būklės ekspertizė.
- 23 Atsižvelgdamas į šias teisės normas, *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas) pažymi, kad *Hof van Cassatie* (Kasacinis teismas, Belgija) jurisprudencija nėra nuosekli, kiek tai susiję su Įstatymo dėl Europos arešto orderio 4 straipsnio 3 punkto išaiškinimu.
- 24 Dėl šioje nuostatoje įtvirtinto nevykdymo pagrindo 2013 m. vasario 6 d. sprendime *Hof van Cassatie* (Kasacinis teismas) bylas prancūzų kalba nagrinėjanti antroji kolegija iš esmės nusprendė, kad jeigu kitos valstybės narės, ne Belgijos Karalystės, valdžios institucijų persekiojamam asmeniui netaikoma atsisakymo nagrinėti bylą procedūra, siekiant perduoti nepilnamečių asmenį vykdant Europos arešto orderį reikia *in concreto* įvertinti sąlygas, kurios turi būti įvykdytos, kad ši asmenį būtų galima persekioti ar jį nuteisti Belgijoje kaip vykdančiojoje valstybėje narėje. Atvirkščiai, 2013 m. birželio 11 d. sprendime *Hof van Cassatie* (Kasacinis teismas), nagrinėdamas bylą plenarinėje sesijoje, iš esmės nusprendė, kad tarpusavio pripažinimo principas reiškia, kad vykdančiosios valstybės narės teismas negali nepilnamečio, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo susieti su specifiniu sprendimu atsisakyti nagrinėti bylą; kiek tai susiję su tokiu perdavimu, šis teismas turi tik *in abstracto* atsižvelgti į šio nepilnamečio amžiaus, nuo kurio jam taikoma baudžiamoji atsakomybė, kriterijų.

- 25 Atsižvelgdamas į šiuos jurisprudencijos neaiškumus ir į tai, kad Įstatymo dėl Europos arešto orderio 4 straipsnio 3 punkte numatytas nevykdymo pagrindas yra Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkte numatyto privalomojo nevykdymo pagrindo perkėlimas į nacionalinę teisę, *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas) manė esant būtina kreiptis į Teisingumo Teismą, kad šis patikslintų šios Sąjungos teisės nuostatos turinį, siekiant užtikrinti Sąjungos nuostatos tekstą ir tikslą atitinkantį Belgijos teisės aiškinimą.
- 26 Šiomis aplinkybėmis *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Pagrindų sprendimo 2002/584] 3 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad asmenį galima perduoti tik tuomet, jei jis pagal vykdančiosios valstybės narės teisę yra pilnametis, o gal pagal minėtą straipsnį vykdančiajai valstybei narei leidžiama perduoti ir nepilnamečius, kurie pagal nacionalinės teisės nuostatas nuo tam tikro amžiaus (ir prireikus, jei įvykdytos tam tikros sąlygos) gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn?
2. Jeigu pagal [Pagrindų sprendimo 2002/584] 3 straipsnio 3 punktą draudžiama perduoti nepilnamečius, ar šią nuostatą reikia aiškinti taip, kad
- a) (teorinė) galimybė pagal nacionalinę teisę nepilnamečius bausti nuo tam tikro amžiaus yra pakankamas kriterijus leidžiant perduoti (kitais tariant, atliekant abstraktų vertinimą remiantis amžiaus, nuo kurio asmuo gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, kriterijumi ir neatsižvelgiant į kitas galimas papildomas sąlygas), o gal
- b) nei pagal [Pagrindų sprendimo 2002/584] 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą abipusio pripažinimo principą, nei pagal jo 3 straipsnio 3 punktą vykdančiajai valstybei narei nedraudžiama atlikti konkretaus atvejo vertinimo, pagal kurį gali būti reikalaujama, kad, kiek tai susiję su prašomu perduoti asmeniu, būtų įvykdytos tos pačios baudžiamosios atsakomybės sąlygos, kokios taikomos vykdančiosios valstybės narės piliečiams atsižvelgiant į jų amžių veikos padarymo momentu, inkriminuojamos veikos pobūdį ir galimus ankstesnius teistumus išduodančiojoje valstybėje narėje, dėl kurių paskirtos auklėjamosios priemonės, net jei išduodančiojoje valstybėje narėje tokios sąlygos netaikomos?
3. Jei vykdančioji valstybė narė gali atlikti konkretų vertinimą, ar, siekiant išvengti nebaudžiamumo, nedarytinas skirtumas tarp perdavimo siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn ir perdavimo siekiant įvykdyti bausmę?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 27 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad vykdančioji teisminė institucija turi atsisakyti perduoti bet kurį asmenį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, jei jis pagal vykdančiosios valstybės narės teisę yra nepilnametis, ar tik nepilnamečius, pagal šios valstybės teisę nesulaukusius amžiaus, nuo kurio jie gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn už veikas, kurių pagrindu dėl jų išduotas arešto orderis.
- 28 Šiuo klausimu primintina, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkte vykdančioji teisminė institucija įpareigojama atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jei asmeniui, dėl kurio išduotas šis orderis, dėl jo amžiaus „pagal vykdančiosios valstybės teisę negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė už veiką, kurios pagrindu yra išduotas arešto orderis“.

- 29 Iš Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkto teksto taip pat matyti, kad šioje nuostatoje numatytas nevykdymo pagrindas taikomas ne nepilnamečiams apskritai, o tik asmenims, pagal vykdančiosios valstybės narės teisę dar nesulaukusiems amžiaus, nuo kurio jie gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn už veikas, kurių pagrindu dėl jų išduotas orderis.
- 30 Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino netaikyti perdavimo ne visiems nepilnamečiams, o tik asmenims, kurie dėl savo amžiaus už atitinkamas veikas negali būti persekiojami ar teisiami pagal baudžiamąją teisę vykdančiojoje valstybėje narėje; kadangi teisės aktai šioje srityje nesuderinti, tai valstybei narei paliekama kompetencija nustatyti minimalų amžių, nuo kurio asmuo tenkina sąlygas, kad jį būtų galima patraukti baudžiamojon atsakomybėn už tokias veikas.
- 31 Darytina išvada, kad, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 32 punkte, atsižvelgiant į Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkto tekstą, ši nuostata aiškinama taip, kad pagal ją vykdančiajai teisminei institucijai iš esmės draudžiama atsisakyti perduoti nepilnamečius, dėl kurių išduotas Europos arešto orderis, jei jiems yra suėjęs minimalus amžius, nuo kurio jiems pagal vykdančiosios valstybės narės teisę gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė už veikas, kurių pagrindu dėl jų išduotas orderis.
- 32 Savo išvados 29 punkte generalinis advokatas taip pat nurodė, kad šios nuostatos parengiamieji darbai patvirtina tokį aiškinimą.
- 33 Komisijai pateikus Tarybos pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos pasiūlymą (COM(2001) 522 *final*) (OL C 332E, 2001, p. 305), Europos Parlamentas savo 2001 m. lapkričio 14 d. ataskaitoje, kurioje pateiktas teisėkūros rezoliucijos projektas, kuriame nurodyti šio pasiūlymo pakeitimai (A 5-0397/2001), siūlė įtraukti į 30bis straipsnį neprivalomąjį atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį pagrindą, kai orderis išduotas dėl asmens, nesulaukusio „amžiaus, nuo kurio taikoma baudžiamoji atsakomybė“ pagal vykdančiosios valstybės narės teisę.
- 34 Taigi tokiu pakeitimu, kuriuo remiantis galiausiai į Pagrindų sprendimą 2002/584 įtrauktas privalomasis nevykdymo pagrindas, numatytas jo 3 straipsnio 3 punkte, Parlamentas siekė įtraukti Europos arešto orderio vykdymo specialiąją išimtį, pagal kurią leidžiama neperduoti ne apskritai visų nepilnamečių, o tik asmenų, kuriems dėl jų amžiaus pagal vykdančiosios valstybės narės teisę negali būti taikomas baudžiamasis procesas ar jie negali būti nuteisti už veikas, kurių pagrindu dėl jų išduotas orderis.
- 35 Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkto aiškinimą taip, kaip nurodyta šio sprendimo 31 punkte, patvirtina šio pagrindų sprendimo kontekstas.
- 36 Iš tiesų šiuo klausimu konstatuotina, kad pirmiausia siekiant skatinti nepilnamečių pagrindinių teisių, garantuojamų Chartijoje ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, pasirašytoje 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, Direktyvoje 2016/800, kaip matyti iš jos 1 straipsnio b punkto, nustatytos bendros būtiniausios taisyklės dėl vaikų, t. y. jaunesnių nei 18 metų asmenų, kuriems taikoma Europos arešto orderio vykdymo procedūra pagal Pagrindų sprendimą 2002/584, procesinių teisių apsaugos. Konkrečiai kalbant, šios direktyvos 17 straipsnyje nustatyta, kad tam tikros pripažintos vaikų, kurie yra įtariamieji ar kaltinamieji nacionaliniame baudžiamajame procese, teisės turi būti taikomos *mutatis mutandis* vaikams, dėl kurių išduotas toks arešto orderis, po jų sulaikymo vykdančiojoje valstybėje narėje.
- 37 Šios Direktyvos 2016/800 nuostatos patvirtina, kad pagal Sąjungos teisę, būtent pagal Pagrindų sprendimą 2002/584, vykdančiosioms teisminėms institucijoms iš principo nedraudžiama perduoti nepilnamečius, sulaukusius amžiaus, nuo kurio jie gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn vykdančiojoje valstybėje narėje. Vis dėlto pagal šią direktyvą šios institucijos įpareigojamos tokiems asmenims užtikrinti, kad įgyvendinant šį pagrindų sprendimą bus paisoma tam tikrų konkrečių

procesinių teisių, užtikrinamų vykstant nacionaliniam baudžiamajam procesui, kad, kaip nurodyta šios direktyvos 8 konstatuojamojoje dalyje, būtų užtikrinta, jog pirmiausia visada būtų vadovaujamasi vaiko, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, interesais pagal Chartijos 24 straipsnio 2 dalį.

- 38 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punktas turi būti aiškinamas taip, kad vykdančioji teisminė institucija turi atsisakyti perduoti tik nepilnamečius, dėl kurių išduotas Europos arešto orderis, pagal vykdančiosios valstybės narės teisę nesulaukusius amžiaus, nuo kurio jie gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn už veikas, kurių pagrindu dėl jų išduotas arešto orderis.

Dėl antrojo klausimo

- 39 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punktas turi būti aiškinamas taip, kad priimdama sprendimą dėl nepilnamečio, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo vykdančioji teisminė institucija turi tik patikrinti, ar atitinkamam asmeniui suėjo minimalus amžius, nuo kurio jis gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn vykdančiojoje valstybėje narėje už veikas, kurių pagrindu išduotas šis orderis, ar taip, kad ši institucija taip pat gali vertinti, ar nagrinėjamu atveju įvykdytos papildomos sąlygos, susijusios su konkretaus atvejo vertinimu, su kuriomis šios valstybės narės teisėje konkrečiai siejamas nepilnamečio persekiojimas ar jo nuteisimas.
- 40 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr., be kita ko, 2017 m. sausio 11 d. Sprendimo *Grundza*, C-289/15, EU:C:2017:4, 32 punktą ir 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, 30 punktą).
- 41 Dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkto teksto pažymėtina, kad pagal jį vykdančioji teisminė institucija turi atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jei asmeniui, dėl kurio jis išduotas, „dėl jo amžiaus pagal vykdančiosios valstybės teisę negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė už veiką, kurios pagrindu yra išduotas arešto orderis“.
- 42 Taigi pagal šią nuostatą norėdama atsisakyti perduoti nepilnametį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, vykdančioji teisminė institucija turi tik įsitikinti, kad šiam asmeniui nesuėjo minimalus amžius, nuo kurio jis gali būti persekiojamas ar nuteistas pagal vykdančiosios valstybės narės teisę už tokias pačias veikas kaip tos, kurių pagrindu išduotas Europos arešto orderis.
- 43 Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkte nenumatyta galimybė, kad priimdama sprendimą dėl atitinkamo asmens perdavimo vykdančioji teisminė institucija taip pat atsižvelgtų į papildomas sąlygas, susijusias su konkretaus atvejo vertinimu, su kuriomis tos valstybės narės teisėje konkrečiai siejamas nepilnamečio persekiojimas ar jo nuteisimas, kaip antai nagrinėjamu atveju į Nepilnamečių apsaugos įstatymo 57bis straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas sąlygas. Išduodančioji teisminė institucija turi taikyti konkrečias baudžiamosios teisės normas, toje valstybėje narėje taikomas tais atvejais, kai veikas padaro nepilnamečiai.
- 44 Tokiomis aplinkybėmis, nesant aiškių nuorodų šiuo klausimu, Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkto tekstas nepatvirtina aiškinimo, pagal kurį vykdančioji teisminė institucija turi atsisakyti perduoti nepilnametį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, remdamasi šio asmens konkrečios situacijos ir veikų, kurių pagrindu dėl jo išduotas šis orderis, vertinimu atsižvelgiant į papildomas sąlygas, susijusias su konkretaus atvejo vertinimu, su kuriomis vykdančiosios valstybės narės teisėje konkrečiai siejama nepilnamečio baudžiamoji atsakomybė.
- 45 Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 55 punkte, tokią išvadą patvirtina šios nuostatos kontekstas ir bendra struktūra ir Pagrindų sprendimo 2002/584 tikslai.

- 46 Dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkto konteksto ir bendros struktūros primintina, kad šiuo pagrindų sprendimu, kaip matyti visų pirma iš jo 1 straipsnio 1 ir 2 dalių, taip pat iš 5 ir 7 konstatuojamųjų dalių, siekiama remiantis 1957 m. gruodžio 13 d. Europos ekstradicijos konvencija sukurtą daugiašalę ekstradicijos sistemą pakeisti tarpusavio pripažinimo principu pagrįsta nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų sistema, siekiant vykdyti nuosprendžius arba šių asmenų persekiojimą (2010 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Mantello*, C-261/09, EU:C:2010:683, 35 punktas; 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 75 punktas ir 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 25 punktas).
- 47 Pagrindų sprendimo 2002/584 reglamentuojamoje srityje tarpusavio pripažinimo principas, kuris, kaip pirmiausia matyti iš to sprendimo 6 konstatuojamosios dalies, yra teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose „kertinis akmuo“, įtvirtintas šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje, pagal kurią valstybės narės iš principo privalo vykdyti Europos arešto orderį (2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 79 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 48 Darytina išvada, kad vykdančiosios teisminės institucijos iš principo gali atsisakyti vykdyti tokį orderį tik Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnyje numatytais privalomojo nevykdymo atvejais arba neprivalomojo nevykdymo atvejais, numatytais šio pagrindų sprendimo 4 ir 4a straipsniuose. Taigi Europos arešto orderio vykdymas yra principas, o atsisakymas vykdyti tokį orderį yra išimtis, kurią reikia aiškinti siaurai (šiuo klausimu žr. 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 19 punktą ir 2017 m. rugpjūčio 10 d. Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 50 ir 51 punktus).
- 49 Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs, kad valstybių narių tarpusavio pripažinimo ir pasitikėjimo principų apribojimai gali būti nustatyti tik išimtinėmis aplinkybėmis. Be to, iš Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalies matyti, kad šis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises, visų pirma įtvirtintas Chartijoje (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 82 ir 83 punktus), o kiek tai susiję su nagrinėjamu atveju – jos 24 straipsnyje įtvirtintas vaiko teises, kurių turi paisyti valstybės narės įgyvendindamos šį pagrindų sprendimą.
- 50 Vis dėlto, kiek tai susiję su Europos arešto orderio vykdymo procedūra, šias teises pirmiausia turi užtikrinti išduodančioji valstybė narė, ir preziumuotina, kad ji paiso Sąjungos teisės ir ypač joje įtvirtintų pagrindinių teisių (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (Sąjungos prisijungimas prie EŽTK), EU:C:2014:2454, 191 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 51 Tai patikslinus pažymėtina, pirma, kad privalomasis nevykdymo pagrindas, įtvirtintas Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punkte, yra principo, kad Europos arešto orderis turi būti vykdomas, išimtis, ir dėl to negali būti aiškinama taip, kad vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti šį orderį remdamasi vertinimu, aiškiai nenumatytu nei šioje nuostatoje, nei kitose šio pagrindų sprendimo nuostatose, kaip antai vertinimu, ar nagrinėjamu atveju įvykdytos papildomos sąlygos dėl konkretaus atvejo vertinimo, su kuriomis vykdančiosios valstybės narės teisėje konkrečiai siejamas nepilnamečio persekiojimas ar jo nuteisimas.
- 52 Antra, konstatuotina, kad toks vertinimas gali būti susijęs su subjektyviomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, kaip pagrindinės bylos atveju – atitinkamo nepilnamečio asmenybe, aplinka ir brandos lygiu, arba objektyviomis aplinkybėmis, kaip antai recidyvu ir jau patvirtintų nepilnamečių apsaugos priemonių buvimu, o tai iš tiesų reiškia, kad iš esmės persvarstoma išduodančiojoje valstybėje narėje priimtame teismo sprendime, kuriuo grindžiamas Europos arešto orderis, atlikta analizė. Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 56 punkte, toks persvarstymas pažeistų tarpusavio pripažinimo principą ir panaikintų jo veiksmingumą; pagal šį principą reikalaujama abipusio pasitikėjimo, t. y. kiekviena valstybė narė pripažįsta kitose valstybėse narėse galiojančią baudžiamąją teisę, net jei taikant

jos nacionalinę teisę rezultatas būtų kitoks, ir vykdančiajai teisminei institucijai neleidžiama pakeisti nepilnamečio, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, baudžiamosios atsakomybės vertinimo, išduodančiojoje valstybėje narėje atlikto priimančiosios teismo sprendimą, kuriuo grindžiamas arešto orderis, savo vertinimu.

- 53 Tokia galimybė taip pat būtų nesuderinama su Pagrindų sprendimo 2002/584 tikslu palengvinti ir paspartinti teismų bendradarbiavimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 76 punktą ir 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, 31 punktą).
- 54 Iš tiesų neginčijama, kad šiame pagrindų sprendime įtvirtinta supaprastinta ir veiksmingesnė nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamąjį įstatymą asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų sistema (šiuo klausimu žr. 2012 m. birželio 28 d. Sprendimo *West*, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, 53 punktą ir 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 40 punktą), kuri, kaip nurodyta šio pagrindų sprendimo 5 konstatuojamojoje dalyje, leidžia panaikinti iki to sprendimo priėmimo buvusios ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas (2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *F*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 57 punktą).
- 55 Šis siekis pirmiausia suponuoja sprendimų dėl Europos arešto orderio priėmimo terminų (2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *F*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 58 punktą), kurių valstybės narės privalo laikytis (2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, 32 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija) ir kurių svarba pabrėžiama daugelyje Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatų (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 29 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija), nustatymą.
- 56 Konkrečiai dėl sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo priėmimo Pagrindų sprendimo 2002/584 17 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šis orderis turi būti nagrinėjamas ir vykdomas skubos tvarka. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtinti konkretūs terminai, atitinkamai 10 arba 60 dienų, galutiniam sprendimui dėl šio orderio vykdymo priimti, atsižvelgiant į tai, ar prašomas perduoti asmuo sutinka būti perduotas. Tik ypatingais atvejais, kai arešto orderio negalima įvykdyti per šiuos terminus, pagal šio straipsnio 4 dalį leidžiama juos pratęsti dar 30 dienų, o vykdančioji teisminė institucija įpareigojama tuoj pat apie tai informuoti išduodančiąją teisminę instituciją ir nurodyti tokio uždelimo priežastis. Be šių ypatingų atvejų, tik esant išimtinėms aplinkybėms valstybei narei leidžiama, kaip matyti iš to paties straipsnio 7 dalies, nesilaikyti šių terminų; šiuo atveju tokia valstybė narė apie tai taip pat turi pranešti Eurojustui ir nurodyti vėlavimo priežastis.
- 57 Siekiant supaprastinti ir pagreitinti perdavimo procedūrą, kad būtų laikomasi Pagrindų sprendimo 2002/584 17 straipsnyje numatytų terminų, to sprendimo priede pateikta konkreti forma, kurią išduodančioji teisminė institucija turi užpildyti, kartu ji turi nurodyti prašomą informaciją.
- 58 Pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnį tokia informacija yra prašomo perduoti asmens tapatybė ir pilietybė, vykdytinas teismo sprendimas, arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas, kuriam taikomi šio pagrindų sprendimo 1 ir 2 straipsniai, nusikalstamos veikos pobūdis ir teisinė kvalifikacija, aplinkybių, kuriomis nusikalstama veika buvo padaryta, aprašymas, ypač laikas, vieta, prašomo perduoti asmens dalyvavimo padarant nusikalstamą veiką laipsnis, skirta bausmė arba pagal išduodančiosios valstybės narės teisę skirtinų už tokią nusikalstamą veiką bausmių ribos ir, jei įmanoma, kitos nusikalstamos veikos aplinkybės.
- 59 Taigi ši informacija skirta minimaliems formaliesiems duomenims pateikti, kad vykdančioji teisminė institucija galėtų greitai įvykdyti Europos arešto orderį, t. y. skubiai priimti sprendimą dėl perdavimo. Pagrindų sprendimo 2002/584 priede pateiktoje formoje nėra specifinės informacijos, kuri leistų vykdančiajai teisminei institucijai prireikus įvertinti konkrečią atitinkamo nepilnamečio situaciją

atsižvelgiant į subjektyvias ar objektyvias sąlygas, kaip antai numatytas Nepilnamečių apsaugos įstatymo 57bis straipsnio 1 ir 2 dalyse, su kuriomis konkrečiai siejama galimybė vykdyti nepilnamečio baudžiamąjį persekiojimą ar jį nuteisti pagal tos valstybės narės baudžiamąją teisę.

- 60 Kaip savo rašytinėse pastabose tvirtina Italijos ir Rumunijos vyriausybės, jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės pateiktos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji turi Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalyje numatytą galimybę paprašyti skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją, kad gautų kitų išduodančiajai teisminei institucijai pateiktų įrodymų.
- 61 Vis dėlto konstatuotina, kad ši galimybė yra kraštutinė priemonė, taikoma tik išimtiniais atvejais, kai vykdančioji teisminė institucija mano neturinti visos formalios informacijos, būtinos sprendimui dėl perdavimo skubiai priimti. Tokiomis aplinkybėmis valstybės narės praktika, kai vertinama nepilnamečio, dėl kurio kitos valstybės narės institucija išdavė Europos arešto orderį, konkreči situacija, gali lemti, kad vykdančioji teisminė institucija nuolat turės prašyti išduodančiosios teisminės institucijos suteikti papildomos informacijos, kad įsitikintų, jog įvykdytos papildomos sąlygos, susijusios su konkrečaus atvejo vertinimu, kurioms esant vykdančiojoje valstybėje narėje galima vykdyti nepilnamečio baudžiamąjį persekiojimą ar jį nuteisti, o dėl to tikslas supaprastinti ir paspartinti perdavimą netektų veiksmingumo.
- 62 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 3 punktą turi būti aiškinamas taip, kad priimdama sprendimą dėl nepilnamečio, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo vykdančioji teisminė institucija turi tik patikrinti, ar atitinkamam asmeniui suėjo minimalus amžius, nuo kurio jis gali būti patrauktas baudžiamajon atsakomybėn vykdančiojoje valstybėje narėje už veikas, kurių pagrindu išduotas šis orderis, ir neprivalo atsižvelgti į galimas papildomas sąlygas, susijusias su konkrečaus atvejo vertinimu, su kuriomis šios valstybės narės teisėje konkrečiai siejamas nepilnamečio baudžiamasis persekiojimas ar jo nuteisimas už tokias veikas.

Dėl trečiojo klausimo

- 63 Atsižvelgiant į atsakymą į antrąjį klausimą, nereikia atsakyti į trečiąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 64 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 3 straipsnio 3 punktą turi būti aiškinamas taip, kad vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija turi atsisakyti perduoti tik nepilnamečius, dėl kurių išduotas Europos arešto orderis, pagal vykdančiosios valstybės narės teisę nesulaukusius amžiaus, nuo kurio jie gali būti patraukti baudžiamajon atsakomybėn už veikas, kurių pagrindu dėl jų išduotas arešto orderis.**

2. Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 3 straipsnio 3 punktas turi būti aiškinamas taip, kad priimdama sprendimą dėl nepilnamečio, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija turi tik patikrinti, ar atitinkamam asmeniui suėjo minimalus amžius, nuo kurio jis gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn vykdančiojoje valstybėje narėje už veikas, kurių pagrindu išduotas šis orderis, ir neprivalo atsižvelgti į galimas papildomas sąlygas, susijusias su konkretaus atvejo vertinimu, su kuriomis šios valstybės narės teisėje konkrečiai siejamas nepilnamečio baudžiamasis persekiojimas ar jo nuteisimas už tokias veikas.

Parašai.